

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:
Félévre 6 kor — 21.
Egy évre 10 kor — 32.
Vidéken:
Félévre 9 kor — 22.
Egy évre 16 kor — 33.

Feladvány szerkesztő és lapfőnöke:

THAN GYULA

SZERKESZTÉSÉÉ ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter Biedermann-palota földszint,
az utóvarban hátul.

A sületlen ágyu.

A magyarok nyeresége.

Állítsunk szobrot Krieghammernek s ítéljük oda neki a Nobel-féle nagydíjat is, amelyet a dinamit feltalálója végrendeletében kitűzött annak a férfinak, aki a legnagyobb érdemet szerzi a világ béke körül. Csak egy osztrák hadügyminiszternek és generálisnak sikerülhetett feltalálni olyan ágyut, amely nem sül el. Ilyen ágyuval biztosítva van Európa békéje s a kis nemzetek szabadsága a nagy császárokkal szemben. Tehát a sületlen osztrák ágyu mintája legyen minden jövődöbéli hadi gépnek s méltó párja a viharágyunak, amely elhárítja tőlünk az égi háborut.

Az örkényi lövőtéren próbálták meg a minap az új ágyut. Fölállították, emelgették, irányították jobbra, balra, föl, le, centiméterre és miliméterre, megtöltötték füsttelen puskaporral és olyannal, amely nem szól nagyot,

hogyan az ellenség meg ne hallja a zaját. De akár srappnelt, vagy bármilyen fajta löveget tettek a zseniális találmányba, sohase ütött ott be, ahova czéloztak, hanem Isten tudja, hová tévedt a fantasztikus ágyunak ötletes magva. *Igy halad a tudomány és a technika Ausztriában.*

De sohase busuljunk mi népek azon, hogy nem löhetjük egymást ezzel az új találmánnyal, mert hát közülünk melyik akarja magát agyonlövetni. Amíg az új osztrák ágyut csak tervezték, azt hirdették róla, hogy ez lesz a legtokéletesebb fegyver, amelynek birtokában mi is csinálhatunk majd világpolitikát s világbirodalmat hódíthatunk össze magunknak. Hát nem vagyunk elegendően szerencséslenek az osztrák-magyar monarchiában, hogy még több szlávoknak, németeknek, oláhoknak, taliánnak és töröknek kelljen szaporítani a veszekedő nemzetiségeket? Ettől is megmentett bennünket Krieghammer az ő patens ágyujával.

Még ennél is több az érdeme.

Már két delegációban beszél, hogy a hadiköltségeket föl kell emelni, mert új ágyut kell beszerezni. Hogy ez idáig nem történt, a Reichsrath az oka, az osztrák kormány nem merte büdzset nélkül, kölcsönvett pénzzel hadseregünket reformálni és maradt minden a régiben. Az öreg uháciusokkal hadgyakorlatot tartani egészen jól lehet. Egyébre ugyse valók s ez is a békének egyik biztosítéka. Uháciusokat a bécsi arzenálban már nem is öntenek, ez is megtakarítás. De ha az új találmány bevált volna, négyszáz millió koronánk siratta volna.

No lám, az első kísérlet kiderítette, hogy mily sületlen találmány a kovácsolt aczél-bronz osztrák ágyu s nekünk — megmarad a pénzünk. *Kvóta szerint négyszáz milliónak harmadrészét: százharminczhárom milliót nyertünk a múlt hónapban az örkényi ütközetben.* A vesztett csata után Krieghammer generális lelkesedéssel futott vissza Bécsbe, jelenteni ő felségének, mint Benedek

A mosolygó égre...

...A mosolygó égre
Minek is száll — felhő?
S minnek tér meg újra,
Mikor elsodorja,
Végtelenbe szórja
A rohanó szellő?

...Fehér homlokodra
Minek borul — árnyék?...
...Egyre simogatom,
Egyre csókolgatom...
Homlokodra — vissza
Hej minnek is száll még...

Dingha Béla.

Az új betegség.

Irta: Krauss Rudolf.

Ma este Schmiedhammer jogtanácsosánál estély lesz, a melyre én is meg vagyok hívva; de légy olyan szives és ments ki. Van okom rá, — szölt Félix fiatal és jó modoru festő Grans barátjához, a kit a legkedveltebb írók egyikeként tiszteltek a városban. Egyben tartózkodtak is tőle, mert erős tolla nem ismert kíméletet.

— S mi kézzet téged arra, hogy a jogtanácsosok finom boráról és sülteiről lemondj? — kerdezte Grans. — Hiszen ugy tudom, hogy te éppenséggel nem veted meg a jó falatokat.

— Mirandiola megígérte, hogy hozzám jön ma este vacsorára. Nos, érted már?

— Teringettél! Ez aztán alapos kifogás. Gratulállok, kedves barátom!

Nirandiola ugyanis nem volt más, mint signorina Miranda Zucci, a ki az udvari színházban az első ballerina szerepét töltötte be. Bizalmas, baráti köben egyszerűen csak Mirandiolának nevezték.

— De mit hozzak föl mentésedül? Mit mondjak, miért nem jöttél el? — kerdezte Grans a festőt.

— Akármit, rád bízom. Tudom, hogy ki fogsz engem rántani.

— Légy nyugodt, majd elintézem.

*

Este 8 órakor megteltek a Schmiedhammer-nyaraló ragyogó termei. Jókedvű vendégsereg kacagása visszhangzott minden sarokból. Grans dr. bus arczczal ott állott a terjedelmes háziasszony előtt és elegikus hangon mondta el mondókáját.

— Szomorú köteleességet kell teljesítenem, — szölt, — mikor Félix barátom

nevében nagysádtól bocsánatot kérek, hogy legyen elnéző iránta. Ön bizonyára nem veszi tőle rossz néven, ha megtudja, mi tartotta vissza a vacsorán való megjelenéstől.

— Az Isten szerelméért! Mi baja van? — kiáltott fel kétségbeesetten a jogtanácsosné.

— Mirandiola.

— Szent Isten! Csak nem veszélyes? Oh szegény Felix!

A doktor bánatosan vont vállat.

— Mirandiols! Ön bizonyára tudja asszonyom, hogy ez egy új betegség.

A jogtanácsosnének természetesen sajtelmé sem volt a dolgról, de mindezt nem gátolta őt abban, hogy igenlő felelet adjon. Egyben mindjárt vendégei közzé vagyult és látható érzékenységgel mondogatta, hogy a szegény festőt baj érte és ezért nem jelenhetett meg az estélyen.

Mirandiolája van. Ez egy új betegség, a mely időzakkonként járványszerűen szokott fellépni és számtalan áldozatot követel magának. Ezekkel ezelőtt az influenza is nagy mértékben dühöngött. Természetesen senki sem tudott biztosat az új betegség felől, de mindenki olyan arczcot vágott, mintha erről az epidémiáról a legtöbbet

a königréci csata után, hogy :
A köd miatt nem lehetett löni.

Csináljuk meg hamarosan az Egyesült Európai Államok békeszövetségét, amint Hágában és Párisban tervezték, hogy egyáltalán ne is legyen szükség új tűzrésszere s akkor a hasznavehetlenné vált ágyuk bronzából önt-sünk szobrokat azoknak az osztrák generálisoknak, akik csatát vesz-tettek, mert ezek a derék urak szerezték vissza Magyarorszá-g szabadságát.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház ülése. —

— Távirati tudósítás. —

Az ülés előtt híre járt, hogy ma vihar lesz a Polyák-féle összeférhetlenségi eset miatt is.

Lett is.

Dániel Gábor elnök megajtván az ülést, napirend előtt

Rudnyánszky Béla az összeférhetlenségi bizottság megbízásából felszólal és kijelenti, hogy a bizottság az ő ítélkezésében mindig meggyőződését követte és a fölhozott sérelmes összeférhetlenségi esetben senki sem akarta a bizottságot befolyásolni. (Helyeslés)

Olay Lajos kijelenti, hogy nem volt szándékában nyilatkozatával gyanúsítani, de köztudomású, hogy sok bizottsági tag politikai nyomás alatt hozza ítéletét. A maga részéről ő újra hangoztatja, hogy az összeférhetlenségi esetekben csupán a kuriai ítélkezést tartaná helyesnek.

Rudnyánszky Béla rövid replikája után

Rakovszky István hangoztatja, hogy

az összeférhetlenségi bizottság megérde-melte a kemény leczkét, csupán arra kéri Olayt, nevezze meg a forrást, melyből érte-sülését szerezte. Ezt az ügyet tisztázni kell, mert tűrhetetlen, hogy az összeférhe-telenségi bizottság befolyásoltassa magát. (Nagy zaj.)

Olay Lajos kijelenti, hogy forrását nem nevezi meg, mert ezzel sem a háának, sem a képviselőház tekintélyének sem hasz-nálna. (Zaj.)

Rudnyánszky Béla személyes megtá-madtatás címén szólal föl. Kijelenti, hogy a bizottság nem befolyásoltatott és vissza-utasítja Rakovszky gyanúsításait. (Zaj a bal-oldalon.)

Rakovszky Istvánnak személyes kér-désben tett megjegyzése után

Ugron Gábor emelkedik föl szólásra. Kívánja, hogy a bizottság tagjai jelentsék ki, hogy miat magánemberek nem voltak-e érintkezésben ez ügyre nézve a miniszter-elnökkel.

Elnök: Kérem, tisztelt Ház, ez a dolog vita tárgyát nem képezheti.

Madarász József: Bizony, jobb lesz abban hagyni!

Rudnyánszky Béla kijelenti, hogy a bizottság tagjai mint magánemberek sem voltak érintkezésben a miniszterelnökkel.

Mohay Sándor a maga részéről ezt szintén kijelenti, különben is ő abban az időben beteg lévén, távol volt a fő-vároستól.

Elnök: Határozathozatalnak helye nem lévén, áttérünk, t. Ház, a napirendre. (Zaj.) Következik a földmivelési tárca folytatólagos tárgyalása.

Molnár Jenő szólal föl és kijelenti, hogy nem viseltetik ugyan bizalmatlansággal Darányi miniszter iránt, de azért a költség vetést még sem fogadja el.

Nem fogadja el a költségvetést azért, mert a miniszter oly kormánynak a tagja, melynek politikai irányát szölv nem tudja

helyeselni. A lehető legnaivabb módon fej-tegeti aztán, hogy a magyar földbirtokok el vannak adósodva.

— Első sorban képeiteni kell a föld-birtokos Magyarországon — mondja — hogy a terhek elviseelésére képes legyen! Követendő példa gyanúat ajánlom a néme-tek példáját. Tegyük úgy, mint Bülow.

Egy hang: Hát tudja maga, ki az a Bülow?

Molnár Jenő: Csak úgy fog existál-hatni a magyar földbirtokos, ha követjük Bülow agrár-politikáját.

Azután kívánja, hogy a progresszív adót hozzák be, mert az is előnyös lesz a földbirtokokra, különösen a paraszt-birto-kokra nézve.

E fejtegetések alatt a terem egyre üresebb és üresebb lett. Mindenki a folyo-sóra sietett. Csak Darányi miniszter volt kénytelen megmaradni a helyén. Remignán tan hajtotta fejét a piros bársonyszék támlájára és lehunyta a szeméit... Talán elaludt.

Manasszy György szólal föl azután, a fiatal kormányparti képviselő, aki ma szűz-besédét mondta el. Szavainak elején utalt arra a súlyos gazdasági válságra, mely az országban megvan.

Beszél a gazdasági termékek és szarvas-marhák ki és beviteléről. Majd áttér a ló-tenyésztésre; a mi viszonyaink között óriási mértékben lehetne emelni a magyar ló-tenyésztést, mert nincs Európában állam, melynek akkora méntelepintézménye volna, mint Magyarországnak. Lótenyésztésünknek nagy hibája a kanczáknak hibás nevelése. És hogy az átöröklött bajokon segítsünk, szükségesnek tartaná, ha oda törekednénk, hogy a rossz méneket ne hassáljuk. A lóanyag kipróbálásának legjobb eszköze a lóversenyt tartja. Hogy a lóanyag nálunk olyan olcsó, az magyarázatát abban leli, hogy nálunk nincs lókereskedelem. A költ-ségvetést elfogadja. (Helyeslés.)

Farkas József: Sürgeti a földmivelés

tudná. A beszélgetés folyamán mindenki olyan kérdéseket intézett szomszédjához, a melyekkel valami új részletet szeretett volna megtudni a föllépett járvány felől. De e mellett senki sem akarta tájékoztat-lanságát elárulni.

A háziasszony azonban kíváncsi volt s észrevétlenül beosont a könyvtár szobába. Elővette a nagy lexicon tizedik kötetét és kereste az M betűt. Aztán — Mi rran-di böngészni kezdett, de sehol sem akadt reá. Talán a pótkötetben talál valamit, de itt is hiába lapozgatott. Vigasztalanul csapta be a könyvet és besietett vendégeihez, mert a háziasszonynak nem illik soká távol ma-radni kedves vendégeitől.

Asztalhoz ültek. A társalgás témája természetesen továbbra is a titokzatos be-tegség volt. Vége volt a vacsorának. A fe-keke kávéét szolgálták fel, mikor az ajtó megett megjelent Kraus orvos, a ki elvé-hez híven: minden esteli összejövetelnél vacsora után szokott megjelenni a társaság-ban. Ez a szokás sohasem vált hátrányára, mert a vacsora fogásait rendszeren végig étették vele.

Alig lépett a szobába, a jogtanácsos felvillanó szemekkel közeledett f-leje és be akarta vezetni a hálószobába, hogy ott

bizalmasan megkérdezze tőle: tulajdonkép-pen mi is az a mirandiola. De Palmyra kisasszony fűgőbb volt nála és egy ugrás-sal ott termelt a doktornál. Magragadta a karjánál, odavezette a társaság elé és így szólott hozzá:

— Őa nem siklik ki a kezemből. Mindenki úgy beszél, mintha tudna valamit arról az utálatos betegségről és mégsem akar senki felvilágosítást adni róla.

— De bocsássa meg kedves kisass-zony, én nem is tudom miről van szó?

— Hát miről másról, mint a Miran-dioláról?

— Mirandiola?! Erről a betegségről még sohasem hallottam.

— Igazán?

— Komolyan mondom, hogy nem. Bi-zonyára valami rossz tréfáról van szó.

— Hát azért beszélt mindenki olyan tartózkodással Mirandióláról! — szól-t Palmyra kisasszony. — De hát ki a tréfa szerzője?

— Dr. Grans — felelt a jogtaná-csosné.

— Hívják csak ki a kópét a játék-szobából — szól-t az orvos.

Egy fűrge jogász beszaladt a játék-szobába és kihívta a delikvenst, aki közben

a férfiaknak elbeszélte a betegség diagnó-zisát. Nevetve tódultak utána az urak és hamisan kacintottak a bámészkodó orvos felé. Ez végre is megértette a titkot és ne-veve szól-t a háziasszonyhoz:

— Asszonyom önök ennyira forsíroz-zák a dolgot, hogy kénytelen vagyok bün-bánó vallomást tenni. Ismerem a mirandi-olát, beszélhetek is róla. Az rettenetes egy betegség...

— És nagyon veszélyes? — kérdezte Palmyra kisasszony aggodalommal.

— Oh nem! Csak hogy a kezelése tömördek pénzbe kerül.

A hölgyek végre is megnyugodtak és csövegve oszlottak szőjjel. Az urak vissza-mentek a játékszobába és wemsokára vigan folyt a boccart.

Csak egy szőke bajuszu ábrándos kül-sejű ifju ült hallgatagon egy karosszékben. Grans odaszól-t neki:

— Hát téged mi lelt, E win? Miért nem játszol? Talán csak nincs neked is Mirandiolád?

— Hagyd el, hiszen éppen azon bu-sulok, hogy nincs, pedig én vettem neki a butonokat.

felújítását. Eltörölnönek tartja a papirbuz vásárlását s azt, hogy a buza árát a börze határozza meg. A lóanketten résztvettek olyanok, kik nem értenek hozzá s így nem lehet azt aktualisnak elfogadni. — Agrár politikát kér, költségvetést nem fogadja el.

Lits Gyula: Oszlja Farkas nézetét a papirbuza dolgában. Mint a lóankét tagja, annak álláspontját védi. Költségvetést elfogadja.

Szalay Károly: A földművelésre fontosnak tartja az oktatást. Nyerstermékünknek piacot kér.

POLITIKAI HIREK.

Uj hadügyminiszter? Egy Szerajevóból érkezett hír szerint Krieghammer közös hadügyminiszter még a tavasz folyamán felváltja állásában Appel bárót, az okkupált tartományok jelenlegi katonai kormányzóját. Hogy ki lenne Krieghammer utódja, arról bosnyák hírforrás hallgat.

Képviselő-jelölés Nagy Szalontán. Nagyváradról táviratozzák, hogy Nagy-Szalontán a szabadelpvűpárt egy tekintélyes csoportja gróf Tisza Istvánt óhajtja felléptetni képviselő-jelöltnek. Közelebb fel is kéri a jelöltség elfogadására.

VIDEK.

Medve helyett vadkan. Beélből írja levelezőnk: Gyertyaszentelő napja a hagyományos medve helyett egy óriási vadkant csalt ki rejtekéből, a mocsirlai erdőbe. A hatalmas állat egy uradalmi erdőőrrel találkozott. Az erdőőr, noha csak sörétes töltényei voltak, rálőtt a bestiára és tiz lövéssel le is terítette. Beélbe hozták a hatalmas vadat. 312 kilót nyomott, agyarái 25 centiméteresek voltak. Természetes dolog, hogy aznap vaddisznót ettek áfonyával minden beéli uri háznál.

A Krivány pör tárgyalása.

— Távirati tudósítás. —

Arad, febr. 5.

A Krivány-pör főtárgyalását fokozódó érdeklődéssel hallgatja a közönség. A mai tárgyalás iratok felolvasásával kezdődött. Az elnök megmutatta Kriványnak a hamisítás palástolása végett kitépelt főkönyvi lapokat.

Krivány nem emlékszik rá, hogy ezeket a lapokat kitépte volna. Ragaszkodik vizsgálati vallomásához.

A védő megállapíttatni kéri, hogy az 1896. évi árvapénztári zárszámadást a belügyminiszter észrevételezte és a nehézményt Kriványnyal közölték, ami azért fontos, mert abban a zárszámadásban közel 200,000 frtos összeadási hiba van s ezt a miniszteriumban nem vették észre.

Tassler szakértő azt bizonyítja, hogy a hiba csak látszólagos, mert a tartalékalapot rosszul vezették át.

Urlovasok a törvényszék előtt.

Harcz a becsületért.

Budapest, február 6.

Az erdélyi mánások társasága sok mindent beszélt gróf Spanocchi Leórról, mikor ez pár év előtt elhagyta Kolozsvárt és Budapestre költözött. Az uri körökben szájról-szájra járt a hír, hogy az előkelő szerepet játszott fiatal gróf — váltókat hamisított. Konkrét vádak is emeltek ellene, mondván, hogy a váltókat a nővére, gróf Spanocchi Jzsefin férj. Földváry Lászlóné és gróf Bethlen Károly nevére hamisította.

A mende-mondának folytatása is lett, első sorban az, hogy Spanocchi grófnő, aki azóta elvált a férjétől, fanyító följelentést tett a bátyja ellen, másrészt pedig Deésy Zoltán maros-tordamegyei alispán gróf Spanochiakk a kolozsvári Nemzeti Kaszinó, valamint a marosvásárhelyi verseny-egyletből való kigolyozását kérte. A kaszinó nem döntött a dologban, de a verseny-egylet ki is zárta Spanocchit, a kinek hallgatással kellett ezt tennie mindaddig, míg a bíróság nem végez ügyével.

Ez az idő a mult év végefelé érkezett, a mikor is gróf Spanocchival szemben megszüntették a bűnvádi eljárást, a mely nővére parancsára indult meg. A határozat után ugyanis nem volt egyéb tisztázni való, mert gróf Bethlen panaszt sem emelt volt. Az alkalommal élt is gróf Spanocchi, de mikor a kaszinó ellen föl akart lépni, előállt Deésy alispán s kijelentette, hogy ő az, a ki felelni akar a történetekért, mert ő tette meg a kizárási indítványokat.

A mint gróf Spanocchi a vele ezt a körülményt közlő levelet megkapta, följelentette rágalmazás miatt Deésy Zoltánt és egyúttal gróf Bethlen Károlyt is, a ki őt szintén váltóhamisítónak mondotta. E kettős panaszt ma tárgyalta a büntető járásbíró ságnál dr. Jandl Kálmán albiró. A tárgyaláson azonban gróf Bethlen nem jelent meg, csupán a gróf és Deésy Zoltán, az egyik vádlott. Nem is tagadta Deésy alispán, hogy a kérdéses indítványok tőle eredtek.

Biró: És mi alapon tette meg ön azokat?

— Mert Erdélyben mindenki beszélt akkor a gróf váltóhamisításairól.

— Csupán ez alapon?

— Nem egyedül, mert a gróf ellen nővére büntető panaszt is tett.

— Hát a gróf Bethlen-féle hamisítás mint áll?

— Azt magától gróf Bethlen Károlytól halottam. Sőt itt van a 900 forintból szóló (fölmutatja) hamis váltó is.

A bíró megnézi a váltót s aztán kijelenti, hogy akkor a váltót, mint bűnjelt át kell tennie a királyi ügyészséghez, mivel a váltóhamisítás hivatalból üldözendő. Erre azonban nem került sor. — A mint ugyanis a bíró jobban megtekintette a váltót, látta, hogy az 1895-ből való s így már elévült a büntethetősége.

Deésy vádlott tudomásul vette a megállapítást s most gróf Bethlennek egy közjegyző előtt tett írásos nyilatkozatát mutatta föl. A gróf ebben a következő kijelentést teszi:

— Bármikor esküvel is megerősíteni kész vagyok, hogy a gróf Spanocchi-féle 900 frtos és az én névalírásommal is ellátott váltó, melyet Deésy Zoltán urnak átadtam — hamis.

Biró: Most már föltétlenül szükséges gróf Bethlennek a kihallgatása!

Most gróf Spanocchin volt a nyilatkozás sora, de ő maga némán hallgatta végig a tárgyalást. Helyette az ügyvédje, dr. Haberfeld Marcell szólalt föl s kijelentte, hogy maga kéri a btkv. 263. § ánsk a 4 ik pontja alapján, hogy ügyfelével szemben a vádlottak mindent bizonyítsanak, a mit csak tudnak.

Biró: Helyes, de mielőtt e kérdésben határozatot hoznék, gróf Bethlen újabb megidézése iránt kell intézkednem.

Dr. Haberfeld: Arra nézve pedig, hogy a gróf Bethlen féle váltó nem hamis, a következőkre hivatkozom: Mikor gróf Spanocchi távozott Kolozsvárról, minden váltói dolgában egy leszámolás terjesztetet a kaszinó elé s ha a bíróság beszerzi ezt, látni fogja, hogy benne van, mint kiegyenlített ügy, a Bethlen-féle 900 forintos váltó is.

— Mi hát az ügyvéd ur kérése?

— Hogy a kaszinótól ezeket az aktákat is méltóztassék átkérni.

Mivel ezután a tárgyalás nem volt tovább folytatható, a bíró elhalasztotta azt azzal, hogy a jövő tárgyalásra gróf Bethlen Károlyt elővezetés terhe mellett idézi meg. Valószínűleg ki fogják hallgatni a jövő alkalommal báró Szentkereszty Zsigmondot és báró Jósika Gábort, a kolozsvári kaszinó vezetőségének tagjait is.

SZÍNHÁZ.

A gésák, ez a pajkos operett tegnap este nem nagy közönséget vonzott a színházba az előadás pedig elfogadható volt s különösen F. Kállay Lujza, Környei és Karacs váltak ki. Mellettük Sárosi Paula aratott tapsot, a ki ezuttal egy diszes virágárlványt kapott.

A bórmentes arcz.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, febr. 6.

Levelet kapott ma a rendőrség Amerikából. New Yorkban adta föl Auspitz-Ábrányi Márton és bár a főkapitányságnak czimezte, a törvényszéket inkább érdekli. A ritka szemtelen cinizizmussal megírt levél szövege ez:

Tekintetes főkapitányság!

Minthogy Budapestről, illetve Magyarországból történt végleges eltávozásom alkalmával megfeledeztem arról, hogy magamat kijelentsem, ez uton van szerencsém uj czímemet közölni.

A memyiben netán elintézzellen ügyeim lennének és ezek iránt fölvilágosításra lenne szükség, azt kész vagyok az igaz tényállásnak megfelelően megadni.

Teljes tisztelettel

Ábrányi Márton.

Newyorki utazása ugy látszik nagyon megviselte a szélhámos gazember emlékezőtehetségét. Sem közelebbi czímét nem jelölte meg, sem elintézzellen ügyeivel nem akar bővebben foglalkozni. Pedig ilyen ügye nemcsak sok van, de azok mind meglehetősen erősek is.

Auspitz-Ábrányi Márton valaha tanító-nak készült. Tanulmányait azonban félbehagyta és fölcsapott szélhámosnak.

Zugiskolát nyitott az Andrassy-uton és azt hirdette, hogy iskolájában mindenkit

előkészít érettségi vizsgálatra. Tömerdek pénzt csalt ki a jelentkezőktől, de nem szünt meg őket beiratási és tandíjak címén zsarolni akkor sem, amikor már elhagyták iskoláját.

Legutóbb nagyszabású zsarolásra adta magát. Az államvasutak egy derék főtisztviselőjét, Ocskay Gusztáv felügyelőt 3000 forintig akarta megzsarolni. Tervével kudarcot vallott és Ocskay panaszára a vádlottak padjára került.

A múlt hónapban akarta a törvényvék a kitűzött főfőrgyalást megtartani, de Auspitz-Ábrányi Márton a büntetés elől Amerika szabadabb ege alá vitorlázott. — Most, hogy biztonságban érzi magát, szemtelenkedik.

ÚJDONSÁGOK.

* **Debreczen város új főszámvevője.** A Szabó József nyugdíjazásával megüresedett városi főszámvevői állás betöltése tegnap megtörtént. Erre a fontos állásra gróf Dégenfeld József főispán tegnap Roncsik Lajos kulturtanácsnokot nevezte ki, aki a tegnapi délután tartott rendkívüli tanácsülésen már le is tette a hivatalos esküt. Roncsik Lajos főszámvevő hivatalát, amelyben már eddig is nagy tevékenységet fejtett ki, csak egy hó múlva foglalja el, mert egészségének helyreállítására szabadságot kapott s a ma reggeli vonattal Uj-Tátrafüredre utazott.

* **Az iparhatóság köréből.** A debreczeni rendőrfőkapitányság, mint elsőfoku iparhatóság különböző iparágak önálló gyakorolhatására 31 egyént látott el iparengedéllyel január folyamán. Ezekből 380 korona folyt be a házipénztárba ipariskolai célokra.

* **Debreczen város egészségügye** Dr. Sárváry Gyula Debreczen városi főorvosa Debreczen egészségügyéről a következő jelentést terjesztette a tegnapi tartott közigazgatási bizottsági ülés elé: „A közegészségügyi viszonyok január hónapban a tartós és rendkívüli hideg idő miatt kedvezőtlenebbek voltak, mint az ezt megelőző hóban, amenyiben megbetegedések nagyobb számmal merültek fel s halálosági százalék is magasabb volt. A megbetegedések leginkább a légzőszervek hurutos és lobos bántalmaiból állottak. Heveny fertőző betegségek közül a már december hóban fellépet influenza többnyire a kedvező és enyhe lefolyás mellett nagyobb kiterjedésben uralkodott, míg más heveny fertőző kórok igen csekély számban merültek fel. Vörhenyben három, toroklobban két haláleset fordult elő.

* **Hymen rózsálcncz.l.** Debreczenben a múlt, január hó során összesen 51 pár kötött házasságot. Ezek közül 32 pár ev. ref. vallású, 4 pár róm. kath. 1 pár izraelita és 14 pár vegyes vallású.

* **A debreczeni kir. közjegyzői kamara** 1901. évi február hó 24 ik napján délelőtt 9 órakor az elnöki irodában (Szent-Anna utca 7. sz.) évi rendes közgyűlést tart. A közgyűlés tárgysorozata a következő: 1. Kamarai jelentés az 1900. évi működéséről. 2. Kamarai elnök és kamarai tagok választása. 3. Az előző évi, vagyis 1900. évi pénztári számadás felülvizsgálása és a folyó évi költségvetés megállapítása. — 4. Az évi tagsági díj megállapítása. 5. Vagyonkezelés s igazgatás ügyvitelének megállapítása. 6. Kamarai ügyrend módosítása. 7. Indítványok s egyéb folyó ügyek. Kelt Debreczen, 1901. évi január hó 24. Lestyán Adorján elnök.

* **Megürült tanácsnoki állás.** Roncsik Lajosnak főszámvevővé történt kinevezésével megüresedett Debreczen városánál a kulturtanácsnoki állás. Erre az állásra a pályázatot már a köznapokban kihirdetik s választás utján való betöltése a márcziusi közgyűlésen történik meg.

* **Az adófizető Debreczen.** Ha úgy az ember végig nézi, hogy a múlt hónapról milyen szép summában folyt be az adó, azt hiszi, hogy van pénz, mint polyva. Állami adóban 38225 korona 93 fillér. Községi pótdobban 4949 korona 49 fillér. Más, különféle apró cseprő adó címén körülbelül 20 ezer korona. Mindezek mellett mégis január hónapban volt adóban a legkevesebb bevétel egy fél év óta.

* **Mezőrendőrség helyett csendőrség.** Több ízben foglalkoztunk már Simonffy Béla kir. ügyésznek ama prozociójával, amely Debreczen külsőségein a mezőrendőrség szolgálata helyett a közbiztonsági állapotok javítása érdekében a csendőrség alkalmazását, illetve szolgáltatását provokálja. Ez az ügy éppen a királyi ügyész előadása nyomán tegnap is hosszasan foglalkoztatta a város közigazgatási bizottságát s a kérdés előrehaladt stádiumba jutott, és valószínűvé teszi, hogy a tizenhatsz mezőrendőr helyett már rövid idő múlva a csendőrség fogja Debreczen külsőségein a közbiztonsági szolgálatot teljesíteni. A kérdés részleteinek ismertetésére a fejlemények során bőven visszatérünk. Annait azonban már most is jelezhetünk, hogy Simonffy Béla kir. ügyész prozociója, tervezete s a közbiztonság érdekében kifejtett határozatos indokaival éppen azokat a tényezőket nyerte meg a fontos ügynek, melyek a tervezet megvalósításában intézkedésre és határozatra jogosultak.

* **Rajtavesztett a lopáson.** Varga Sára vásárolni jött Debreczenbe. Ez eddig rendén volna, mert ezáltal aligha állították volna a rendőrség elé. A baj csak az volt, hogy Varga Sára a tolvajlást is vásárolni tekintette s ez a kis fogalomzavar vált rá néző végzettsé. Tegnap este ugyanis a Kosauth-utczán sétált s nagyon megtetszett neki a Koncsak Kornél üzlete előtt kiakasztott portéka. Szeretett volna egyet venni —

perazé úgy kéz alatt — belőle. Szét is nézett, látta, hogy nem ügyel senki, hamar leakasztott egyet s azzal tovább állott. Az üzlet előtt álló bérkocsisok azonban észre vették Varga Sára csinyjét, figyelmeztették az üzlet tulajdonosát, aki tanulóival elfogatta a tolvaj nőt és a rendőrségnek átadta.

* **Ingyen tanszer.** A vallás és közoktatásügyi miniszter a debreczeni gör. kath. elemi iskola tanszer szükségletének jó részét ingyen engedélyezte.

* **A váltóhamisító asszony kiadatása.** Megemlékeztünk pár nap előtt, hogy a váltóhamisításért fegyházbüntetésre ítélt Kecskésné Faragó Juliánát a családnak kiadta a királyi ügyészség s pár napra rá Kecskésné meghalt. Nem első eset s az utóbbi időben többször fordult elő, hogy a család kérelmére súlyosan beteg rab családjának megengedték, hogy a rabot haza vihessék és otthon gyógykezeltesse. Így volt ez a Kecskésné esetében is. Családjá értesült arról, hogy nehéz beteg lett s kérelmezte a kiadást. A kérelmet az igazságügyminiszter elé terjesztették Dr. Sárváry Gyula fogházorvos véleményével együtt s erre jött meg az engedély, hogy Kecskésné büntetése felgyógyulásáig felfüggesztendő. Mikor a hírt tudatták vele, szinte jobban lett. Kocsival mentek érte, de mire a kocsiba tették elszédült, nem is lett jobban s pár napi szenvedés után meghalt. A napokban szintén volt rá eset, hogy egy másik rabot, aki nehéz beteg, az igazságügyminiszter engedélyével két hónapra kiadták. Ezt most az olajütőben gyógykezeli s ápolatja családja.

* **Debreczen város felirata a képviselőházhoz.** A városi közgyűlésről hozott tudósításukban regisztráltuk azt a tényt, hogy a törvényhatósági bizottság hasonszellemű felirattal való pártolást mondott ki Háromszék megye ama nevezetes megkeresésében, a melyben az idegen nemzetiségek által szorongatott megye az 1868. évi 44. t. czikk módosítását kéri. Debreczen városi közgyűlési határozata értelmében tegnap készült el a hazafias felirat, amely lelkes hangon támogatja Háromszék megye kérelmét. A Simonffy Imre kir. tan. polgármester és Komlóssy Arthur főjegyző által aláírt felirat így szól:

A midőn az erdélyi részeknek nem magyarajku nemzetiségei által lakott területéről a nemes székely hazafiak köréből édes magyar nyelvünk érdekében s a magyar államnyelv tekintélyének kivívása iránt hozzáak intézett esdő szöveget elolvastuk, önkénytelenül is megdobbant szívünk hazafiai érzete, elgondolva, hogy mily nehéz, mily küzdelmes lehet az idegen nemzetiségek tengerpusztaságában egy egy ilyen magyar oázisnak a helyzete, a miénkhez képest, kik itt a nagy magyar alföld kelli közepében teljes tudatával sem birhatunk azon élet-halál harcoknak, azon napról-napra megújuló küzdelmeknek, melyeknek magyar testvéreink nemzeti érzelmeik, de különösen az édes magyar nyelvhasználatának érvényt szerzése miatt folytonosan kitéve vannak. Kétszeres köteleessége tehát a tiszta

magyar vidékek és városok lakosainak, hogy meghallják a feljők szálló vézskiáltásokat a fenyegetett helyekről, mert hiszen mi, sem erkölcsi, sem anyagi súlyát nem érezzük azon működésnek, melynek sikerre vezetése jól tudjuk épen a csekélyebb létszámú magyarságnak mily óriási áldozatába kerül.

Teljesen osztjuk a testvértörvényhatóság kérelmének jogos és méltányos voltát, mert csakugyan elérkezett már ideje annak, hogy átlássuk, miszerint azon egy emberöltő, mióta a nemzeti egyenjogúságról alkotott törvény fenn áll, évről-évre bizonyítékul szolgál arra, hogy idegen ajku lakostársaink az abban lefektetett tul engedékenységgünkkel visszaéljenek s azt nem nagylelkűségnek, hanem gyengeségnek tekintvén, a magyar államnyelvet jogjaiból teljesen kiforgassák.

Ugyanezért hazafiai szeretet és bizodalommal kérjük a mélyentisztelt képviselőházat, miszerint számtalan, a haza javát célzó teendői közepette Háromszékvármegye kérelmének teljesítésére is sort keríteni és az 1868. évi 44-ik törvényzikknek, a magyar államnyelv jogai és souverenitása érdekében módosítását törvényhozái bölcsességével mielőbb elintézni méltóztatásuk.

* Népesedési statisztika. Január hó során összesen 214 gyermek született Debreczenben. Ezek közül 113 fiu, 101 pedig leány. A szülöttek közül 33 törvénytelen. Ugyanezen idő alatt 137 haláleset fordult elő s így a születési esetek 77 esettel multák felül a halálozásokat.

* Verseny- és játszótér a nagyerdőn. A debreczeni kerékpáros egyesület sport-tér céljaira 25 kat. hold területet kért a tanácstól a nagyerdei kisvasut állomás közelében, amelynek külsőrészét verseny, belső területét pedig játéktérnek szánta. A belső téren középiskolai növendékek díjazatlanul kultiválhatják a testedző játékokat. A sportteret tribün venné körül. A véleményezésre felhívott nagyerdei felügyelő bizottság javasolja, hogy a tanács e célra az új polgári lövölde megett elterülő tisztást engedje át.

* Utczai rabló. Abban a mozgalmas időben, mikor a hurokvetők erősen garázdálkodtak a városban, történt, hogy holmi „kontárok” is bele szóltak a hurokvetők „nemes” mesteriségébe. Ezek a kontárok nem működtek hurokkal, hanem csak lelővéssel és leszurással fenyegették a megtámadottakat, ha az pénzt nem ad. Ilyen rablási és zsarolási tettek elkövetésével gyanusítják most Szemes Antalt, egy csavargót, a kire különben egy esetben a Boros Gáborné ellenében elkövetett rablás rá is bizonyult. A hurkosokat azóta elfogták s most az ügyészség börtönében várják büntetésüket, Szemes pedig megugrott a rendőrség elől. Végh Gyula h.-főkapitány elrendelte ellene a köröztetést és a köröző levelet megküldte az ország összes előljáróságának, rendőrség és csendőrségének. A körözőlevél tartalma ez:

Körözés. Boros Gáborné s mások ellenében 1900. év december havában Debreczenben elkövetett rablások miatt alaposan gyanusított Szemes Antal országos körözése elrendeltetik. Gyanusított 30-40 év körüli közép magas, erős, barna, piros, őszbevegyült hajju, bajusza: rövid, tömött, fekete, különös ismertető jele: állítólag

egyik keze fején égési sebhely van; ruházata: rongyos, kopott, csavargó kinézésű. Felkértenek a t. rendőrhatalóságok, szolgabírók, csendőrpáncsnökságok és községi előljáróságok, hogy nevezett saját területeiken nyomoztatni s feltalálás esetén Debreczen szab. kir. város rendőrkapitány-sága bünygyi osztályát táviratilag értesíteni sziveskedjenek. Végh Gyula, rendőr-főkapitány helyettes, a bünygyi osztály főnöke.

* Kijátszotta a hitestársát. Egy furfangos parasztember K. M. ravasz módon akart pénzre szert tenni. Feleségének addig hízelt, míg végre kicsalta tőle tehenének marhalevelét. Ezzel aztán elment a szomszédságban lakó komjához s annak a marhalevelét átadva a tehenével együtt el adta, a tehenet pedig felesége távollétében hajtotta el komjához. A hazatérő asszony csakhamar észrevette, hogy a tehéni nincs az istállóban és hogy hova lett. Azonnal átment követelni jogos tulajdonát s mivel az megtagadta, hát erőszakkal visszahajtatta lakására a tehenet. Ezért aztán a komarablásért feljelentette az asszonyt. K. M. pedig várhatja füle tövét, hogy milyen bajba keverte családját a kapzsiságával.

* Öngyilkossági kísérlet. Csak tegnap adtunk hirt egy öngyilkosságról, melyet egy fiatal ember követett el, ma már pedig ismét öngyilkosságról kell beszámolnunk. Ezuttal egy fiatal leány akart az élettől megválni. Kandel Márton Hatvan u. lakosnál lakott Balogh Erzsébet. Hat év óta van ott s szorgalmáért, jó magaviseletéért szerették. Egy másik cseléd is volt Kandeléknál, de azt tegnap elküldték. Ez a leány azt hitte, hogy Balogh Erzsébet miatt küldik el — bosszút forralt. Kandelnek átkodott s elmondta, hogy Balogh Erzsébet milyen dolgokat beszélt gazdájáról s feleségéről. Kandel e miatt a leányt megpirongatta s a szidás annyira kellemetlenül esett Balogh Erzsébetnek, hogy öngyilkossági szándékából marólugót ivott. Gazdája észrevette tettét s a kórházba szállította, hol ápolás alá vették. Életemmáraadásához van remény.

* Rác Károly hangversenye. Aki szereti az igazán jó cigányzenét, az ma siet meghallgatni Rác Károlyt, aki egész zenekarával hangverseny-estélyt rendez az Emke kávéházban. A legújabb s legszebb zeneszámok mellett régi jó magyar népdalok egész halmazát vette fel programjába s e mellett bravuros dologra készül, amelylyel hallgatóit megekarja lepni. Rác Károly ma este az Emke kávéházban fél 9 órakor kezdi meg hangversenyét és ezt bizonyára nagy közönség fogja meghallgatni.

* Felhívás. Mindazok, kik makacs csuz és közsveáyes bántalmakban szenvednek és hiába használtak szereket vagy gyógyfürdőket, küldjék be czimeiket Zoltán Béla gyógyszerészének (Budapest, V. Sétatér-u.) s ingyen megkapják a világhírű Zoltán-féle kenőcs ismertetését. E páratlan szer hatása csodás, mert még a legrégebb csuz és közsveáyes bajokat is néhány nap alatt meggyógyítja.

Az ingyen kenyér-osztás.

Az ingyen kenyérből tegnap 986 adagot osztottak szét a szegények között. Áldás rájuk, hogy a jószívű adakozók száma is megszorodott s újra jelentékeny összeg gyűlt össze arra, hogy a bizottság zavartalanul teljesíthesse humanus feladatát.

Tegnap ugyanis a következő jótékony adakozók küldtek be szerkesztőségünkhöz erre a célra adományokat:

Schäffer Ferdinánd és neje Legányi Juliánna haggatéki tömegéből:	50 kor.
Csanak Józsefné urnő	20 kor.
Kacskovics Ivánné urnő (3-szor)	20 kor.
Fazekas Sándor ur	10 kor.
Hidvéger Mihály ur	5 kor.
Egy asztaltársaság	5 kor.
"Tíz millió magyar" (fogadás)	4 kor.
N. N. Hajdu-Böszörményből	4 kor.
Barcsay Miklós ur	2 kor.

Összesen: 120 kor.

Legutóbbi kim: 1262 kor. 14 fill.

Összes gyűjtésünk: 1382 kor. 14 fill.

Ma és mindennap délelőtt 11 órakor a városháza udvarán ingyen kenyér kiosztás.

TÁVIRATOK.

A Reichsrath ülése.

Bécs, február 5. A Reichsrath mai ülése meglehetősen zajos jelentekek között folyt le, ami azt bizonyítja, hogy a képviselők nem nagyon vették szívükre a trónbeszéd komoly munkára buzdító szavait. Az egyes osztályok kisorsolása és Umberto király elparentálása után több jogi tiltakozást olvastak fel és pedig kettőt közülök cseh nyelven, amire aztán kitört a lárma a német radikálisok között:

Az ördögbe is, micsoda komédia ez, beszéljenek németül, — kiáltozta Wolf.

— Ez a német kultúra! — hangzott a gunyos felkiáltás a csehek soraiból.

Wolf kérte aztán az elnököt, miszerint rendelje el, hogy az ülésen csakis németül beszéljenek. A csehek azonban nem hagyták ezt szó nélkül s folyton hangzott a kiabálás: „Terrorismus”. Aztán a többség elfogadta az indítványt, hogy a legközelebbi ülést szombat helyett pénteken tartsák.

— Ez a német államnyelv diadalmát jelenti — sietett konstatálni Wolf, amire hjból kitört a viharos ellentmondás a csehek között.

Az angol király üzenete.

London, február 5. Az az üzenet, a melyet Edvárd király a gyarmatok-

hoz intézett s a mely ezekkel a szavakkal kezdődik: „Tengerentuli népemhez“, utal arra a számtalan manifestációra, a melyet a király a birodalom minden részéből kapott és megemlékezik arról a hálás nyilatkozatról, a melylyel szeretett anyja alattvalóinak a széleskörű önkormányzat alatt való folytonos haladását kíséerte és arról, hogy milyen büszke volt a királynő azokra, a kik Dél-Afrikában hősiességgel küzdöttek a birodalom ügyéért. Az üzenet azt mondja, hogy a király erősen bizik a nagy kiterjedésű gyarmatok népének és a nép képviselőinek odaadásában és hogy hűséges támogatásukkal mindig a birodalom jólétén és biztonságán fog munkálkodni. A király azonkívül még egy üzenetet adott ki, a mely így kezdődik: „Népeimhez“ és egy harmadikat, a mely ezekkel a szavakkal kezdődik: „India fejedelmeihez és népéhez.“ Ezekben az üzenetekben hálóját fejezi ki a királynő elhunytá alkalmából kifejezett részvétért és kijelenti, hogy igyekezni fog szent kötelességeit teljesíteni.

Vilma királynő esküvője.

Budapest, február 5. Hágából táviratozzák: Vilma királynő férjhezmenésének ünnepei tegnap kezdődtek meg egy szerenáddal, a melyet három egyesület rendezett és a város fényes kivilágításával. A palota előtti téren előadott dalokat nagy néptömeg hallgatta élénk lelkesedéssel. A királynő köszönetet mondott a rendezőségnek. Később a királynő jegyese és az anyakirályné társaságában sétakocsizást tett a fényesen díszített és kivilágított városban. A hol a királynő megjelent, a lakosság mindenütt lelkes örömmel tüntetett mellette.

Az angol trónváltás.

Windsor, február 4. A királynő temetésének utolsó aktusa fényesen folyt le. Edvárd király, Vilmos császár, a connaughti herceg, a portugál király és a többi fejedelmi személyek gyalog mentek az Albert-kápolna bejáratához, ahol az ágyutalp állott az örgránátosok őrizete mellett. Mikor Edvárd király és Vilmos császár a kápolna előtt megjelent, a gránátosok tisztelegtek. A koporsót kihozták a kápolnából, az ágyutalpra tették, rátették a fehér selyemleplet és a királyi jelvényeket. Azután megindult a menet egy gyászinduló hangjai mellett. A koporsót követte Edvárd király és Vilmos császár a többi fejedelmi személyekkel és azután a hölgyek legmélyebb gyászban. A királynő kezén fogva vezette kis unokáját, Edvárd herceget. Mikor a menet délután 3 órakor elhagyta a kastély kertjét, a tűzértség a parkban diszlövéseket tett és a harangok megkondultak. A menet a katonaság sorfala között ment Frogmoreba, ahol a királynőt örök nyugalomra helyezik. A gyászisteniszteletet a winches-

teri püspök és a windsori esperes celebrálta; fél 4 órakor a gyászolók visszatértek a kastélyba.

Kétszázézer koronás román alapítvány.

Budapest, február 5. Petratt János volt kolozsmegyei tiszti ügyész — bárha világiéletében oláh származása dacára nagy magyarnak mutatta magát, sőt egy előkelő székely családból is nősült — mintegy másfél év előtt elhalván, asszal lepte meg ismerőseit, de főleg a magyar-érelmű rokonait, hogy mintegy kétszázézer koronás egész vagyonát a nagyszabeni „Astra“ nevű oláh cultur-egyletnek hagyta, magyar rokonait pedig mellőzte. Most ezen nagy port felvert hazafiatlan alapítvány ügyében fordulat állott be, amely kissé meg fogja zavarni a „Tribuna“ korai örömet. A hagyatéki tárgyaláson ugyanis alaki hihákat fedeztek fel a végrendeleten s a rokonok most megbizták ügyvédjüket bánffyhungyadi dr. Tábor Sándor ügyvédet, hogy indítsa meg a megtámadási pert a hazafiatlan végrendelet ellen.

Öngyilkosság a Propeller-szállodában.

Budapest, febr. 6. A sziv-utca 52-ik szám alatt egy kis garni szálloda van, Propeller a neve. Ebbe a szállodába tegnap este egy fiatal ember állított be és szobát kért. A bejelentőlapra azt írta, hogy Kleisner Árpádnak hívják, kárpitóság és 20 éves. A szoba árát előre kifizette és aludni tért. Reggel 8 óra felé pisztolydurranás hallatszott szobájából. A garni személyzete berohant hozzá, majd elhívta a mentőket is, akik sebét bekötötték és a Rókus kórházba szállították. Állapota igen súlyos.

A burok harczi.

London, február 4. Kitchener lord táviratozza Pretóriából tegnapi kelettel: French tábornok, a ki a burokat kelet felé üldözi, elvett tőlök egy 15 fontos ágyut és az uton egy másik ágyunak, a melyet az angol csapatok tüzelése hasznavehetetlenné tett, fontosabb részeit találta. Kitchener skótjai a Dornriver hidján megtámadták 100 burt, a kik visszavonultak, egy halottat, több lovat és kocsit és lövészerkeket hagyva a csatatéren. Az angoloknak két sebesültjük volt. A midlandi kommandót Haig üldözi Steytlerville irányában. Ujabb csatápatétkban az angolok 16 halottat vesztek.

Halálos ítélet.

Brünn, febr. 4. Az esküdttöróság tegnap kötéthalálra ítélte Pavliczek Ferencz földmivest, aki Hamernök Ferencz városi csósz agyonlőtte.

Tőzsde.

Budapest, febr. 6. Baza ápr. 7:39. — Buza okt. m. 7:60, n. 7:55. — Roza ápr. 7:28. — Zab ápr. 6:09. — Tengeri 1901 máj. 5:05.

VIGYEL.

Párbajozó leányok. Nápolyban nemrégiben véres párviadal volt két leány között. Mindketten egy ifjuba voltak szerelmesek, a minék az lett a következménye, hogy olthatatlan gyűlölettel teltek el egymás iránt. Egyikük sem volt hajlandó a szeretett ifju udvarlásáról lemondani és így elhatározták, hogy párbajra mennek egymással. Találkozót adtak és egy-két barátjuk kíséretében — a kik párbajsegédkül mentek velük — törökkel fölfegyverkezve meg is jelentek a porondon. Az adott jelre a szerelmes vetélytáranók furiákként rohantak egymásra. Egy-két percz múlva az egyik leány, mellén mély sebbel, vérző arccsal, ájultan esett a földre. A legyőzött vetélytársnő haldoklik.

Kedélyes választások. A württembergi svábok nagyon kedélyesen végzik a községi választásokat, mint ezt a bajor belügyminiszter a bajor képviselőházban nemrég felhőta. Balingenben és Murrhardtban e választásoknál egyetlen választópolgár sem jelent meg. Rottenburgban évek óta csakis a rendőrség szolgálja választ, még pedig olyanokat, a kik közel laknak a városházához, nehogy neki messzire kelljen járnia. — Más helyen pedig a választók összebeszéltek s csupa szabót választottak be.

A halálos csók. New-Yorkban egy családnál nagy mulatság volt a minap. Később az öregek visszavonultak, a fiatalok azonban tovább üzte bohóságait. Társasjátékok játszottak s ez alkalommal Francz Sloan átkarolta Miss Ella Boonet, kinek a szeméi éppen be voltak kötve s az egész társaság szemeláttára hatalmas csókot cuppantott az ajkára. A leány magánkívül lett a felháborodástól, kirántotta hosszú hajtűjét s beleszurta a fiatal ember lábszárába, hol ez darabokra tört. Az orvosok minden igyekezetük dacára sem voltak képesek az aczéldarabokat kihuzni s Sloan pár nap múlva vérmérgezésben meghalt.

Makacs öngyilkos. Bécsben tegnap két golyót röpített a mellébe Nemetz Jenő gazdasági főiskolai tanuló. — A kórházban az orvosok ki akarták venni testéből a golyókat, de az öngyilkos kézzel-lábbal ellenszegült s tombolva kiáltozott, hogy engedjék meghalni. Az orvosok sehogysem tudtak vele boldogulni s végre is megkötötték s úgy távolították el a golyókat. Valószínű, hogy a fiatal diák felgyógyul. Tettét szerencsétlen szerelem miatt követte el.

Elfogott pénzhamisítók.

— Saját tudósítónktól. —

Jó fogást csinált a mult hónap 31-én a hunyadmegyei csendőrség. A mult hét elején történt, hogy Vaszil Juon bakonyi lakost, a mint este a kocsmából hazafelé

tartott, orozva megtámadták és leverték. A csendőrség ekkor megindította a nyomozást a merénylők kiderítése végett, mely alkalommal sikerült megállapítani, hogy a merényletet Valovitz György, Isacu Juon és Tincu Mojsze bakonyai lakosok követték el azon szándékból, hogy Vaszil Juont elpusztítsák.

Czéljukat azonban nem érhették el teljesen, mert Vaszil Juon életben maradt és elmondta, hogy azért akarták őt elpusztítani, mert tudomása van arról, hogy a merénylők pénzhamisítással foglalkoznak s azok attól féltek, hogy elárulja őket. A megejtett vizsgálat szerint a három merénylő a megtámadott Vaszil Juonnal együtt körülbelül 3 hónap óta a forintokat és koronásokat Krassó-Szörénymegyében és Aradmegyében értékesítették. A hamisított pénzen szerzett jó pénzen azután megszoztok.

A legutóbbi összekodásnál azonban összeveszték, mert állítólag Vaszil megrovították, aki ezért fenyegetésekkel távozott tőlük. Az elfogottak vallomásai alapján még több letartóztatás is várható. A megtartott házkutatások alkalmával nagymennyiségű hamisítvány került elő.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Kézkenőcs. Fél deka tiszta boraxot megtörve, öt deka crème célestel el kell keverni és e kenőccsel bekenni a kezet, melyet előbb langyos vízzel és szappannal tisztára mostunk.

Toilette-eczet. Ha valakinek petyhüdt és lágy a bőre, azt toilette-eczetel kell tömötté tenni. Igen jó toilette eczet készül két-két gramm fodormentaolaj s rozmarin-olajból és egy gramm szegfűolajból s 200 gr. borecsetből. Ebből kell egy kávéskanálnyi a mosdóvizbe önteni.

HÁZTARTÁS.

Parkett-fényesítő. A beeresztett padlót szépen megfényesíthetjük, ha terpentines viasszal kenjük be néha és azt ronggyal fényesre dörzsöljük. Fél kiló terpentint és 75 gramm viaszt kell összeolvasztani.

A selyem kezelése mosás közben. A selymet sohasem szabad kifacsarni, a géppel sem, mert különben a bepréselt ráncok nem távolíthatók el többé, ezért már mosás közben iparkodni kell ráncok nélkül vízbe tenni a kelmét; az utolsó öblögető vízhez adjunk gummidragant oldatot igen kevés tiasóoldattal és borsesszel, aztán függesztjük fel, hogy lecsapegjen, majd csavarjuk be tökéletes megszáritás végett tiszta kendőkre és még nedvesen mángoroljuk ki ebben, lehetőleg törés (ráncolás) nélkül és feszítjük ki karetre.

MULATTATÓ.

Csípős válasz. De szeretnék férjhez menni.

— Kinek a férjéhez?

Őszinte. Hogy volt ez a gyönyörű bunda?

— Háromszáz korona lesz.

CSARNOK.

Angyal és ördög.

— Társadalmi regény. —

(Folytatás.)

Ez a tudat lelkesítette.

Elindult és kereste a feleségét is a gyermekért.

Darinkainé egész bizonyosan nem tudta megmondani, hogy miféle gyárban felügyelő a Dérczi felesége, csak az irányjelölte meg.

Az egész napot eltöltött Dérczi: járt egyik gyárból a másikba. Keresett, kutatott, kérdezősködött. Hiába.

Este volt mikor visszakerült a lakására. Hivatalban sem volt. Ott se tudják mi történt vele. Keresték a lakásán, nem volt otthon. Mikor hazatért, Mari cselédleány ezzel fogadta.

Dércinek nem volt rá egy szava sem, csak vállat vont. Egyszerűen fogadta, hogy a hivatalból érdeklődtek utána. Elfásult ő azzal a kötelességgel szemben, amely a kenyeret adja. Nem törődött vele. Minek? Kinek? Se felesége, se gyermeke? Ha azok megleanének, milyen egészen másképpen volna. Milyen boldogan sietett a hivatalba, milyen lelkesen dolgozott mindig s hogy ingerelte a munkára az a tudat, hogy jó felesége és szép gyermekéért, azok jövőjéért, nyugalma, kényelme, gondtalan élete és boldogságáért teszi.

Éppen ezen gondolkozott, mikor a cselédleány belépett és tudtára adta, hogy el akar menni.

— Hát menjen.

— De kérem nem szeretném a két hetet kitölteni, mert férjhez megyek.

— Hát menjen,

Annak se kellett több. Olyan öröme lett egyszerre, hogy alig bírta magával. Ő már beleképzelte magát abba a boldogságba, amelyről olyan sok szépet meséltek neki. Kisasszonynak gondolta magát. Szinte már

elképzelte, hogy milyen szépen fog ő kinézni, ha karcúra fűzi magát, kalapot visel, konytra teszi a haját, frou frout vágat magának. Majd a hivatalnokok körülveszik, hódolnak, bókolnak neki. Micsoda élet is lesz az.

A míg ő így örvendezett jövőjének, addig a Dérczi Béla lelkét bánat borította el. Járt-kelt csaknem egész éjszaka. Későn már csak hajnal felé nyomta el az álmot de nemsokáig tudott aludni, mert egy inas verte fel az álmából.

— Ő nagysága Darinkainé kéri a tekintetes urat, sziveskedjék eljönni.

— Elmegyek.

— Még most délelőtt.

— Még most.

Alig ment el az inas, Dérczi Béla öltözködéshez látott.

— Milyen jó lélek ez az asszony — gondolta magában. — Hogy érdeklődik s milyen nemes szívvvel van hozzám. Igazán áldás rám az ő szívével. Ugy megnyugtát, hogy van ahihez fordulhatok nehéz helyzetben, akivel beszélgethetek szeretteimről, különösen édes kis leányom, Edithemről. Hogy tudom én meghálálni valaha ennek a szép asszonynak az ő jóságát, az ő szeretetét?

Most is, hogy Darinkainéra gondolt, mindjárt nyugodtabbnak érezte magát. Mintha egészen más élet lenne abban a palotában. Ott fény és pompa veszi körül.

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma, szerdán „C” bérletben:

A MADARÁSZ.

Operette 3 felvonásban.

S Z E M É L Y E K:

Mária, választó-fejedelmné — F. Kállay L.
Adelaida báróné, udvarhölgye Szilassi Berta.
Csörsz báró, udvar- és erdőmester Sziklay M.
Szaniszló gróf, testőrtiszt, unokaöccse — — — Karacs Imre.
Postás Milka — — — Sárosi Paula.
Ádám — — — Környei B.
Sármány { tiroli madarászok — Pálfi B.
Rigó { — — — Szabó Sándor.
Schenk, báró — — — Nagy Gyula.
Emerenzia, leánya — — — Kovács Fáni.
Kaskó { professzorok — — — Csátár Gy.
Laskó { — — — ifj. Szathmáry.

Holnap, csütörtökön „A” bérletben:

A hálókocsik ellenőre.

Vigjáték 3 felvonásban.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy a

KLEINOSCHEG TESTVÉREK

cs. és kir. udvari szállítók

„Tribby” perszögjének

főelárusítását a helybeli piacra átvettém azt kitűnő minőségénél fogva a legmelegbben ajánlom.

Tisztelettel

KOMLOSSY LAJOS

ELŐBB

SZABÓ ZSIGMOND.

Debreczen, Piacz- és Hatvan-utca sarok.

Apró hirdetések.

Díja: 10 évig 40 fillér, minden további szó 5 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 8 fillér.

Apróhirdetések előre fizetendők.

Apró hirdetések

felvétetnek a
kiadóhivatalban,
Főtér, Biedermann-palota.

Allást keresők

és
munkaadók,
vevők és eladók,
bérlők

és bérbeadók

és mindazok, akik a nagy közönség köréből keresik az érdekelt feleket,

hirdessenek

a „Debreczeni Újság”

APRÓ HIRDETÉSEK rovatában.

Hajdu Szoboszlón egy ház éjjeli kávéházzal együtt hasznóberbe kiadó, vagy örök áron eladó. Czim a kiadóban.

Kapu jó karban lévő eladó. Pacsirta utca 58.

Női kalap készítésben ügyes kézi leányok, kik az eladásban is jártassággal bírnak, felvétetnek **Rózsa Lajos** női divattermében.

Kerestetik megvételre vastag nyárfa sürgősen Szekerka Béla esztergályos mester Boldogfalva-utca 8. sz.

Szép lakás kiadó Darabos-utca 16. szám. Jó vízü kut a házban.

Köhögés ellen Pemeteffi czukorka Borsy czukrázdában kapható egy doboz 20 fillér.

Maison Steiner új női divatterem Piacz u. 65. (Miklós utca sarkán.) Elvállal egyszerű és díszesebb ruhák mérték utáni elkészítését mérsékelt árak mellett.

Képes levelezőlapok ismételésre 100 anként csomagolva 2 kor. 20 fillérért és 3 kor. 40 fillérért kaphatók Komáromi J. papírüzletében. Vidéken 20 fillérrel drágább. Minden darab más.

Tanulónak ügyes fiu felvétetik Komáromi J. papírkereskedő és könyvkötőnél (Stencziger-házban).

Kiadó lakás. 3 szobás utcai lakás Május 1-től kiadó. Értekezhetni: Timár-utca 44.

Eladó földek Az onódodon 60 öl tanyaföld, az újföldön 6 hold föld eladók. Értekezhetni: Timár utca 44.

Glazé keztyük tisztítását jutányo áron vállalom. Péterfia-utca 37.

4 nyilas föld a czuczában eladó. Értekezhetni: Péterfia-utca 65. szám alatt.

10 nyilas föld az ebesen tanyával együtt eladó. Értekezhetni: Péterfia-utca 65. szám alatt.

Egy jó karban levő pedálos czimbalom eladó. Nyil utca 126j

Katona keztyük mosása javításal együtt párja 16 fillér (8 kr.) Péterfia-utca 37. szám.

20 hektoliter sesta-kerti bor eladó Értekezhetni: Péterfia utca 65. szám.

Szives tudomásúl.

Saját termésű, tiszta
természetes ó-borok

Szent-Anna pusztá homoki szőlőtelepünkről.

Literes palaczkokban:

Fehér asztali 80 fillér.
Rizling 92 „
Vörös asztali, 98-ról 80 „
Vörös Kadarka, 98-ról 1.20 „
Asztali siller 70 „
Nagy-Burgundi siller 92 „

Palaczkokért 16 fillér betét,

Hordószámra való vételnél megfelelő árendemény.

Kaphatók a termelő

Szabó Lajos Fiai

czégnél

Debreczen, Tisza-palota.

valamint

Gerébi Fülöp utódai uraknál.

„ELITE“ fényirda

Debreczen, Piacz-u. 81.
Bankpalotával szemben.

Ujjonnan berendezett,
a mai kor technika leg-
magasabb vivmányaival.

Gyönyörű képek!

Méltányos árak!

49

1901

Pályázati hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város közbűgő hidjánál megüresedett ellenőri állásra, mely évi 1400 korona fizetés, természetbeni lakás, 6 öl tűzifa, 40 korona világítási átalány, egy tehén és két sertés tartásából álló javadalmasással van összekötve ezenről, pályázat hirdettetik. —

Ezen állás, oly okleveles állatorvossal fog betöltetni, ki az 1888. évi VII. t. cz. 136 § a értelmében törvényhatósági állatorvosi minősítéssel bír.

A kinevezett ellenőr Debreczen sz. kir. város tiszti nyugdíj intézetének tagjaleendő köteles évi fizetésének megfelelő szabályszerű óvadékot letenni.

Felhivatnak az ezen állásra pályázni kívánók, hogy kellően felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám folyó évi Február hó 28-ának d. u. 5 órájáig, annyival inkább benyujtsák, mert a később érkező pályázati kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Debreczen, 1901. Január 22,

Gróf Dégenfeld József

főispán.

A bálai idény

alkalmából tisztelettel értesitem a hölgyközönséget, hogy a kényelem szempontjából műtermemben a

toilettenek

külön helyiség áll rendelkezésre.

tisztelettel

NÉMETHY JÓZSEF

fényképész.

Debreczen, Piacz-utca 42. Biedermann-palota.